

ת"פ (באר שבע) 41876-08-23 - מדינת ישראל - פמ"ד נ' מוחמד אבו לקימה (עציר) - הובא ע"י שב"ס

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 41876-08-23 מדינת ישראל נ' אבו
לקימה(עציר)

לפני כבוד השופטת שוש שטרית

המאשימה	מדינת ישראל - פמ"ד ע"י ב"כ עוה"ד אדר בכר
נגד	
הנאשם	מוחמד אבו לקימה (עציר) - הובא ע"י שב"ס ע"י ב"כ עוה"ד שלום פיניאה

גזר דין

הנאשם נותן את הדין בגין ביצוע עבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א)+ (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים, התשל"ג - 1973.

1. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון ביום 15.02.24, נהג הנאשם ברכבו ביום 3.8.23 סמוך לשעה 01:30 כשהוא מחזיק סמים מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 65 גרם, מחולק למספר שקיות אשר הוסלק מאחורי הרדיו אשר על לוח המחוונים של הרכב, ובעוד אדם אחר, ווליד אבו לקימה יושב לצדו.

בלשי תחנת אילת אשר היו באותה עת בפעילות משטרתית יזומה, עצרו את הרכב סמוך לק"מ 31 בכביש 12 לכיוון אילת ובהתאם לצו חיפוש חתום, ערכו חיפוש ברכב ותפסו את הסמים הנ"ל.

במעשיו האמורים החזיק הנאשם בסם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 65 גרם שלא לצריכתו העצמית ושלא כדין.

הערכת שירות המבחן

2. במסגרת הסדר הופנה הנאשם לשירות המבחן אשר ערך עליו תסקיר שהוגש ביום 09.04.2024 ובו פורטו קורותיו ונסיבותיו האישיות מהן עולה כי הנאשם בן 20, רווק, מתגורר בבית

הוריו בפזורה הבדואית ליד רמת חובב וטרם מעצרו עבד בשמירה עם אביו.

משפחת מוצאו מונה זוג הורים ו-9 ילדים בגילאי 9-22 כאשר הנאשם השלישי בסדר הלידה.

הנאשם נעדר עבר פלילי קודם, שלל שימוש בחומרים ממכרים ואף התנסות בהם.

בהתייחסו לעבירה שביצע, מסר הנאשם כי עשה כן עבור אחר ממנו רכש רכב, כתמורה ליתרת החוב הכספי שנותר חייב לאחר עבור רכישת הרכב. לדבריו, התקשה לשלם את מלא סכום הרכב אותו רכש ועל מנת שאותו אחר לא יפנה לאביו בעניין, נאלץ לקבל הצעתו של האחר להעביר סמים ליעד מסוים בשעת לילה, על אף ידיעתו כי עובר הוא עבירה.

שירות המבחן התרשם מהנאשם כבעל יכולות וורבליות וקוגניטיביות תקינות אשר נמצא בשלבים של גיבוש זהות ובחירת דרכו בחיים וייתכן ומנהל קשרים שוליים המשפיעים על אופן קבלת החלטותיו; הרקע למעשה העבירה במצוקה כלכלית והעדר כלים להתמודדות אדפטיבית במצבי מצוקה ולחץ; מגיל צעיר השתלב בתעסוקה וגילה אחריות כלפי משפחתו, אם כי מתקשה להציב לעצמו גבולות פנימיים, מתקשה לחשוב על השלכות מעשיו לעומק ופועל תוך התמקדות בסיפוק צרכיו המידיים; מבין את חומרת מעשיו, אולם אינו מכיר בבעייתיות וצורך בבחינת מעשיו לעומק.

בין גורמי הסיכוי לשיקום צוינו גילו הצעיר של הנאשם, נעדר עבר פלילי קודם, שאיפת הנאשם לנהל אורח חיים תקין, נכונות להתרחק מגורמים שוליים והשתלבותו במספר סדנאות טיפול במסגרת מעצרו בהן יהיה לסייע לו לאחר שחרורו מהמאסר.

בין גורמי הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק, ציין השירות בחומרת העבירה והתרשמותו מהנאשם כי במצבי לחץ ומצוקה יתקשה להציב גבולות פנימיים להתנהגותו ולמצוא פתרונות אדפטיביים, ועל כן, עשוי לפעול באופן שולי תוך מציאת פתרונות מהירים לשם סיפוק צרכיו המידיים ללא חשיבה מעמיקה אודות השלכות מעשיו. לצד כל אלה, הוסיף השירות לציין כי הנאשם מתקשה צורך בסיוע מקצועי או בשינוי אורחות חייו.

מהתסקיר נלמד כי הנאשם זקוק לסיוע מקצועי בכדי לזהות גורמי סיכון בסביבתו ואופיו וחיזוק היכולת להציב גבולות פנימיים, בין היתר, נוכח הקשרים החברתיים אותם מנהל ובחירותיו. עם זאת, נוכח קשייו לבחון מעשיו לעומק ועמדתו כי אינו רואה כל צורך בשילובו בהליך טיפולי, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו.

באשר לעונשו, לאחר ששקלל את כלל הגורמים, סבר השירות כי נדרשת ענישה מוחשית ומציבת גבולות שתהווה אלמנט מרתיע מביצוע עבירות דומות בעתיד.

תמצית טיעוני הצדדים

3. ב"כ המאשימה, עו"ד אוסטריאק, בטיעוניה בכתב ועל פה עמדה על נסיבות ביצוע העבירה וטענה כי נוכח הפגיעה הגבוהה בערכים המוגנים, מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם צריך וינוע בין 3 ל-5 שנות מאסר. באשר לעונשו של הנאשם, עתרה להעמידו באמצע המתחם ובתימוכין בעמדתה העונשית הפנתה למקרים בפסיקת בתי המשפט השונים.

בהתייחסה לנסיבות ביצוע העבירה עמדה על סוג וכמות הסם, חלקו המשמעותי של הנאשם, לתכנון המוקדם ולסיכון המוגבר שבביצועה, לרבות למעגלי הנזק הצפויים מהפצת הסם. אשר לעונשו של הנאשם ציינה המאשימה לטובתו את גילו הצעיר והעובדה כי זו הסתבכותו הראשונה עם החוק. לחובתו ציינה בהתרשמות שירות המבחן מקשיו להתייחס באופן מעמיק לדפוסיו המכשילים, לגורמי הסיכון והעדר נכונות להשתלב בהליך טיפולי משמעותי, לרבות המלצת השירות להשית עליו ענישה מוחשית שיהיה בה להציב לו גבולות ולהרתיעו מביצוע עבירות דומות בעתיד.

4. ב"כ הנאשם, עו"ד שלום פיניאה, טען כי מתחם העונש ההולם למעשי העבירה בה הורשע הנאשם, צריך וינוע בין 17 ל-36 חודשי מאסר בפועל, כשלדבריו, מתחם העונש לו עתרה המאשימה אינו מותאם אף למקרים אליהם הפנתה בעצמה, כך למשל, בע"פ 8820/14 שחר נ' מדינת ישראל (17.05.2015).

אשר לעונשו של הנאשם בקש הסנגור לנהוג בו במידת הרחמים. בהקשר זה ציין בגילו הצעיר שנטען כי הינו על סף הקטינות, בעובדה כי זו הסתבכותו הראשונה עם החוק, בתקופת מעצרו, למעלה מ-9 חודשים לראשונה בחייו, באחריות שלקח על מעשיו, והודאתו שחסכה זמן שיפוטי יקר.

בנוסף הפנה לתסקיר ממנו נלמד על השתלבות הנאשם במספר סדנאות טיפול במסגרת תקופת מעצרו, לרבות התרשמות השירות מהנאשם אשר מגיל צעיר השתלב בתעסוקה וגילה אחריות כלפי משפחתו, והוא בעל שאיפות לניהול אורח חיים נורמטיבי.

נטען כי תיקון כתב האישום נבע מקושי ראייתי ונוכח העובדה שאותו אחר שנכח ברכב בו נהג הנאשם, לא הועמד לדין. הסנגור עתר לגזור את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם לו עתר.

הנאשם בדבריו, חזר ולקח אחריות על מעשיו, הביע צער והתחייב כי אלה לא ישנו עוד.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

קביעת מתחם העונש ההולם למעשי העבירה תעשה בהתאם לעקרון ההלימה. לשם כך, יש להתחשב

בערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

5. הערכים המוגנים בבסיס האיסור על עבירות סחר בסמים והחזקתם שלא לצריכה עצמית, נועדו להגן על שלומם ובריאותם של הציבור מפני פגיעת הקשה ורחבת היקף במרקם החברה. החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, מהווה חוליה משמעותית בשרשרת הפצת הסם, ויש נסיבות שזו נתפסת למקבילה לעבירת הסחר נוכח הזיקה בין השתיים להפצת הסמים לזולת, בפוטנציאל או בפועל, בין בתמורה ובין אם אחרת (ע"פ 10638/08 **יפתח ויצמן נ' מדינת ישראל (23.12.2008)**), ולא בכדי, לשיקולי ההרתעה והגמול בעבירות מסוג זה ניתן משקל נכבד בענישה. כך בדברי בית המשפט, בע"פ 9482/09 **ביטון נגד מדינת ישראל (2011)**, כך גם בע"פ 211/09 **אזולאי נ' מדינת ישראל (22.6.2010)**:

"הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכל, לשרת את מטרת הגמול לעברין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד".

6. **פגיעת הנאשם בערכים המוגנים הינה גבוהה.** סם הקוקאין ידוע כסם קשה ונמנה בין סוגי הסמים הקטלניים שבפקודת הסמים המסוכנים, זאת, נוכח השפעותיו ההרסניות על גופו ונפשו של האדם ופוטנציאל ההתמכרות הגבוה הטמון בו. עמד על כך, בית המשפט העליון בע"פ 972/11 **מדינת ישראל נ' יונה (4.7.2012)**:

"הקוקאין נחשב, ולא בכדי, לסם קשה. זאת הן בשל השפעותיו על גוף האדם, והן בשל פוטנציאל ההתמכרות הגבוה שטמון בו. על פי רוב, לאחר נטילת הסם חווה המשתמש תחושה חזקה של אופוריה. לאחר האופוריה מגיעה ההתרסקות [...] וצורך עז להשיג מנת סם נוספת. נמצא גם שהמוח מסתגל במהירות לאפקט האופוריה, וכתוצאה מכך המשתמש צורך כמויות הולכות וגדלות מהסם. הגדלת מנת הסם מעצימה את הפגיעה שנגרמת למשתמש ובכלל זאת פרנויה, פאניקה ושיבוש בפעילות החשמלית של הלב עד כדי פוטנציאל להתקף או לדום לב... הפגיעה ביחיד חוזרת חלילה לפגיעה בחברה. השימוש בסם מסוג קוקאין יוצר צורך להמשיך ולהשתמש. כתוצאה מכך עליו לחפש מקורות כספיים למימון רכישת הסם, לאו דווקא בדרכים חוקיות, תוך שהוא חווה הידרדרות מתמדת בתפקוד הפיזי והקוגניטיבי שלו."

החומרה אותה מיחס המחוקק לעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית מתבטאת בעונש המרבי הקבוע לצדה, 20 שנות מאסר.

כמות הסמים שהחזיק הנאשם גדולה פי 216 מהכמות בפקודת הסמים המתייחסת לסם הקוקאין (0.3) והמוכרת להחזקה עצמית בלבד.

בחלוקה של 65 גרם קוקאין, ניתן "לייצר" מאות מנות סם קוקאין שיהיו זמינות לסחר והפצה בקרב ציבור צרכני הסמים, למשתמשים מזדמנים וגם לכאלה שייחשפו בפעם הראשונה בחייהם לסם הקוקאין, על ההשלכות הנובעות מצריכתו וההתמכרות המהירה אליו.

החזקת 65 גרם סם מסוג קוקאין מלמדת על קשרים עברייניים ומעורבות עמוקה בעולם הסמים.

הסלקת הסמים בחלק האחורי של הרדיו ברכב בו נהג הנאשם כשהוא עושה דרכו לכיוון העיר אילת בשעת לילה מאוחרת, מלמדת על מידת התכנון והתארגנות שקדמו להעברת הסמים ממקום למקום העברה שנועדה לקדם הפצה וסחר של הסמים לצורך השגת רווח כלכלי קל ומהיר על חשבון בריאות הציבור ופגיעה במרקם החברתי.

7. **מנעד הענישה הנוהגת** בעבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית רחב ומשתנה בהתאם לסוג הסם, כמות הסם, נסיבות החזקתו וקיומן של אינדיקציות להפצתו. עיון בפסיקה הנוהגת במקרים שנסיבותיהם דומות או קרובות למקרה הנדון, מעלה טווחי ענישה משמעותית מאחורי סורג ובריח, כפי העולה מהמקרים אליהם הפנו הצדדים ומהמקרים שיובאו להלן:

ברע"פ 1807/22 פלוני נ' מדינת ישראל (16.3.22), נדחתה בקשת המבקש להקלה בעונש שגזר עליו בית משפט מחוזי. המדובר במי שהורשע בבית משפט השלום על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, שיבוש מהלכי משפט, נהיגה ללא רישיון תקף, ועבירה של חובת פוליסה. המבקש החזיק ברכבו סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 49.3 גרם נטו. בנוגע לעבירת הסמים ועבירת שיבוש מהלכי משפט, **קבע בית משפט השלום מתחם הנע בין 15 ל- 30 חודשי מאסר בפועל, ומשיקולי שיקום** סטה מהמתחם והשית על המבקש 9 חודשים לריצוי בעבודות שירות. **בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, והעמיד את עונשו של פלוני על 18 חודשי מאסר בפועל (חלף המאסר לריצוי בעבודות שירות).**

ברע"פ 6847/22 עדאל אבו צעלוק נ' מדינת ישראל (09.03.23), **נקבע מתחם עונש הולם בין 3 ל- 5 שנות מאסר בפועל**, בנסיבות בהן החזיק אבו צעלוק את בין רגליו בזמן שהוא נוהג ברכב, סם קוקאין במשקל של כ- 159 גרם נטו, מחולק לארבע אריזות, ובנוסף החזיק בדלת הקדמית של הרכב קוקאין במשקל של כ- 1.5 גרם נטו מחולק לשלוש אריזות.

ברע"פ 7688-21 רסלן עטא נ' מדינת ישראל (27.6.22), דובר במערער בן 21, סטודנט, ללא עבר פלילי, שהורשע בהחזקת 487 גרם קוקאין. הוצג הסדר טיעון בגדרו עתרה המאשימה ל- 5 שנות

מאסר. בית המשפט **קבע את מתחם העונש ההולם בין 4 ל- 7 שנות מאסר** והשית על הנאשם **4.5 שנות מאסר בפועל**. בית המשפט של הערעור, הפחית מהעונש אשר הועמד על **4 שנות מאסר בפועל**.

בע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל (04.06.20) המערער הורשע בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים. המערער החזיק בביתו 55 גרם של סם מסוכן מסוג קוקאין מחולק ל- 38 מנות, משקל אלקטרוני וכסף מזומן. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הולם בין 24 ל- 48 חודשי מאסר בפועל**. למרות המלצת שירות המבחן להקלה משמעותית בעונש משיקולי שיקום, השית על המערער **18 חודשי מאסר בפועל**, לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה.

בע"פ 9910/17 אלבטינה גריפולינה נ' מדינת ישראל (03.05.2018) דחה בית המשפט ערעורם של בני זוג שהורשעו בהחזקת סמים בדירה בה התגוררו יחד. המערער החזיק קוקאין במשקל 21.75 גרם וחשיש במשקל 3.26 גרם, ואילו המערערת החזיקה סם הירואין במשקל של 40.15 גרם וחשיש במשקל 54.87 גרם. **בעניינו של המערער קבע בית משפט קמא את מתחם העונש ההולם בין 15 ל- 36 חודשי מאסר בפועל**, ובענינה של המערערת **בין 24 ל- 48 חודשי מאסר בפועל**, וגזר על כל אחד מהם **24 חודשי מאסר בפועל**. בהתייחסותו למתחמי הענישה ציין בית המשפט העליון "בתי המשפט נקראים תדיר להחמרת הענישה בעבירות סמים, במיוחד בעבירות של החזקת סמים קשים שלא לצריכה עצמית... בהינתן כמות הסמים וסוגם... איננו סבורים כי מתחם הענישה שנקבע חמור יתר על המידה". בהתאמה, דחה בית המשפט את ערעור השניים על העונש ובענינו של המערער הוסיף כי נוכח הרשעותיו הקודמות, **הרי שבית משפט קמא עשה עמו חסד**.

בעפ"ג (מחוזי באר שבע) 46144-10-17 גרייזבסקי נ' מדינת ישראל (07.02.18) אישר בית המשפט **מתחם עונש בין 24 ל- 48 חודשי מאסר בפועל**, בנסיבות בהן החזיקה המערערת **38 גרם סם מסוג הרואין**, בציינו: "**המתחם שנקבע תואם את הנסיבות, את העבירה ואת הפסיקה**". בנוסף, בהתייחסו לעונש שנגזר על המערערת, 30 חודשי מאסר בפועל, לרבות הפעלת מאסר על תנאי שאת חציו נקבע תרצה במצטבר (סה"כ 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל) הוסיף: "**בנסיבותיה של המערערת ונסיבותיו של תיק זה.. נראה, שבמידה מסוימת, בית המשפט הקל עם המערערת, שעה שהפעיל מאסר מותנה שהיה תלוי ועומד נגדה ולא הרתיעה מההסתבכות בתיק שבפנינו, חציו באופן חופף למאסר שהושת**".

בעפ"ג (מרכז) 62489-07-17 אבו דקה נ' מדינת ישראל (31.12.17), אישר בית המשפט המחוזי (מרכז) מתחם עונש שבין 15 ל- 36 **חודשי מאסר בפועל** שקבע בית משפט שלום בנסיבות בהן החזיק המערער 29.95 גרם סם קוקאין, מחולק למנות, כמו עונש בן 15 חודשי מאסר בפועל, על המערער שבענינו התקבל תסקיר חיובי ועמדו לטובתו נסיבות מקלות.

בת"פ (שלום ב"ש) 12194-06-23 מדינת ישראל נ' מלסה (04.04.24), **מתחם עונש הולם שבין 28 ל- 60 חודשי מאסר**, נקבע בנסיבות בהן דובר על נאשם שהחזיק בדירתו במספר סוגי סמים וכלים

להכנת סמים: כ 25 גרם של סם מסוכן מסוג 24 M-METHYLMETHCATHINONE; יחידות של סם מסוג MDMA; כ-6 גרם של סם מסוג MDMA+KETAMINE; 9.65 גרם נטו של סם מסוכן מסוג KETAMINE; כלי אידיוי ובהם סם מסוכן מסוג DELTA9- ו- 1.8511 גרם נטו סם קוקאין.

בנוסף, בחדר ששכר במלון, החזיק באותה עת, סם קנבוס במשקל של 1.8 ק"ג. הנאשר נעדר עבר פלילי עליו הוגש תסקיר חיובי והומלץ לענישה מתונה, הושתו 28 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

בת"פ (שלום ב"ש) 50631-06-23 **מדינת ישראל נ' עמר** (04.03.24), נקבע מתחם עונש הולם בין **20 ל-42 חודשי מאסר בפועל**, בנסיבות בהן דובר בנאשם שהחזיק בדירתו 22 גרם נטו סם קוקאין, ועוד 50 גרם נטו סם קנבוס. על הנאשם בעל עבר פלילי נגזרו עליו 26 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. **ערעור הוגש** (עפ"ג 41749-04-24 **עמר נ' מדינת ישראל**) וממתין לדיון.

בת"פ (מחוזי ת"א) 45195-11-20 **מדינת ישראל נ' אחמד מוחמד** (17.05.21), נקבע מתחם עונש הנע בין **24 ל 60 חודשי מאסר בפועל** בנסיבות בהן הנאשם החזיק **113.7 גרם סם מסוכן מסוג קוקאין עבור אחר**, ועוד החזיק **20 גרם סם הרואין ו 29 גרם סם קוקאין** שלא עבור אחר.

בת"פ (שלום חיפה) 37062-10-20 **מדינת ישראל נ' מחרום** (21.04.21), נקבע מתחם עונש הולם בין **15 חודשי מאסר ל-30 חודשי מאסר בפועל**, בנסיבות בהן דובר בנאשם שנסע יחד עם אחר ברכב ובאזור חלציו, החזיק כפפה ובה 60 גרם נטו סם קוקאין. עונשו של הנאשם **נגזר ל 17 חודשי מאסר בפועל**.

בת"פ (שלום ב"ש) 2802-11-19 **מדינת ישראל נ' קרוצ'י** (30.6.21), נקבע מתחם העונש הולם בין **30 חודשי מאסר ל-52 חודשי מאסר בפועל**, בנסיבות בהן הנאשם החזיק ברכבו סם חשיש במשקל 20.70 גרם וסם מסוג קוקאין במשקל 39.4 גרם. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הושתו 30 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

8. עיינתי במקרים אליהם הפנה כל אחד מהצדדים אשר מטבע הדברים ביקש כי אלה ישמשו אמת מידה לקביעת מתחם העונש בנסיבות המקרה הנדון בפניי. המאשימה הפנתה גם למקרים שבחלקם דובר על כמות סם גדולה משמעותית מכמות הסם אותה החזיק הנאשם.

המאשימה בטיעוניה למתחם העונש ההולם הייתה ערה לכך כי במקרים אליהם הפנתה דובר בנסיבות חמורות יותר מהמקרה הנדון, ועשתה כן, ללמד על החומרה בעבירות מסוג זה ועל ענישה נהגת שבין 5-3 שנות מאסר בעבירות סמים מסוג הרואין וקוקאין, מהם בקשה לגזור לעניין הנדון בפניי. כך למשל, בע"פ 8820/14 **שחר נ' מדינת ישראל** (17.05.15), שם החזיק הנאשם ב-120 גרם קוקאין.

לצד זאת, הפנתה למקרים שנסיבותיהם קרובות יותר למקרה הנדון, בהם נקבעו מתחמי ענישה שבין 3 ל-5 שנות מאסר. כך למשל, בע"פ 6277/14 **משלטי נ' מדינת ישראל** (02.02.15), דחה בית

המשפט ערעור על חומרת העונש, בנסיבות בהן החזיק המערער 51 גרם קוקאין ו-10 גרם של סם מסוג LIDOCAINE (סם זה אינו מפורט בתוספת הראשונה של פקודת הסמים המסוכנים), שקיות קטנות ומשקל אלקטרוני. בית המשפט קמא קבע מתחם עונש הולם בין 3 ל-5 שנות מאסר, וגזר עליו 4 שנות מאסר והופעל מאסר על תנאי בן 3 שנים סה"כ נזר עליו 5 שנות מאסר בפועל. בית המשפט בדחתו את הערעור כאמור, ציין:

"[...]המתחם שנקבע והעונש אינם חמורים יתר על המידה, במיוחד כאשר חפיפת המאסר על תנאי היתה חלקית (שנה מתוך שלוש)".

ראו עוד בע"פ 5821/18 **עמאש נ' מדינת ישראל נ' עמאש** (21.11.18), שם חזר המערער מערעורו על חומרת העונש אותו גזר בית המשפט המחוזי - 40 חודשי מאסר בפועל, - בנסיבות בהן החזיק המערער סמים מסוג קוקאין והרואין במשקל כולל של 73.52 שהיו מחולקים למנות, זאת בגדרי מתחם עונש הולם שבין 3 ל-5 שנות מאסר אותו קבע.

הסנגור מצדו הפנה, בין היתר, למקרים שנסיבות חלק מהם דומות ואף חמורות יותר, בהם נקבעו מתחמי ענישה מקלים מאלה להם עתרה המאשימה. כך למשל:

בת"פ (שלום ירושלים) 55093-01-20 **מדינת ישראל נ' באדי אלחמאדה** (22.04.21), **נקבע מתחם עונש בין 30 חודשי מאסר ל-50 חודשי מאסר, בנסיבות של החזקת 70 גרם קוקאין ו-25 טבליות אמפתמין**. משיקולי שיקום סטה בית המשפט ממתחם העונש וגזר עונשו של הנאשם, צעיר שחצה את סף הבגירות זמן לא רב לפני ביצוע המעשה, נגזר, משקולי שיקום בשל שיקולי שיקום סטה בית המשפט ממתחם העונש ההולם וגזר על הנאשם 15 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

יש לומר כי נסיבות המקרה הנ"ל בו נקבע מתחם שבין 30 ל-50 חודשי מאסר, אינן שונות באופן ממשי מהנסיבות במקרה הנדון, לא רק זאת, אלא שבית המשפט גוזר את דינו של נאשם ל-15 חודשי מאסר בפועל לאחר שהביא בחשבון הליכי שיקום וסטה ממתחם העונש, מה שאין בענייננו, ויש בו להעמיד בסימן שאלה גדול טענת ב"כ הנאשם למתחם הולם שהרף התחתון בו יחל מ-17 חודשי מאסר בפועל.

עוד הפנה לת"פ (מחוזי ב"ש) 29918-07-21 **מדינת ישראל נ' שאדי אלחמדה** (14.03.22), שם דובר בהחזקת 180 גרם קוקאין אותם החזיק הנאשם בעבור אחר ברכב בו נסע עם אחר ועונשו נגזר ל 24 חודשי מאסר בפועל. אלא מה, המדובר בהסדר טיעון מלא אליו הגיעו הצדדים, וזה, אינו יכול כשלעצמו להוות אמת מידה למקרה הנדון.

בת"פ (מחוזי ב"ש) 52589-10-20 **מדינת ישראל נ' אלטורי** (14.12.21), שם נקבע מתחם עונש ההולם שנע בין 3 ל-5 שנות מאסר בפועל מדובר בנאשם שנהג ברכב, ודקות ספורות טרם מעצרו, הועברו לידי סמים מסוג קוקאין במשקל נטו של 985 גרם, אם כי יש להוסיף כי בעת הצגת ההסדר הסכימו הצדדים לעובדה לפיה הנאשם לא היה מודע לסוג הסם והכמות שהועברה אליו. מכאן, עונשו של הנאשם נגזר ל-42 חודשי מאסר בפועל.

בכל הנוגע למתחמי הענישה, מצאתי לנכון להזכיר כי קביעת מתחם עונש הולם לאירוע היא קביעה ערכית המשתנה ממקרה למקרה, כדברי בית המשפט בבית המשפט העליון בע"פ 1589/23 פלוני נ' מדינת ישראל (07.08.23):

"היושב בדין אינו נדרש לאתר מקרים הדומים ככל שניתן למקרה שלפניו, לחשב מעין ממוצע ולהשית על הנאשם שלפניו את העונש המתאים לתוצאה שהתקבלה. לא בהשוואה בין מקרים עסקינן; אלא בבחינת כל מקרה ונסיבותיו שלו. בחינה זו נעשית כאשר אנו מצוידים בפסיקה קודמת, אולם בהתחשב בכך שמדיניות הענישה הנהוגה אינה חזות הכול. אף במסגרת תיקון 113, אשר אינו חל במישרין על ענייננו כאמור, נקבע כי מדיניות הענישה הנהוגה היא רק שיקול בודד מבין השיקולים המעצבים את גבולות מתחם הענישה ההולם (סעיף 40ג(א) לחוק). שיקול דעת רחב הותר המחוקק בידי בית המשפט - ועל בית המשפט לעשות שימוש בשיקול דעת זה. לא באופן שרירותי, חלילה; אלא באופן מושכל, לפי ניסיון המותב ומיטב הבנתו המקצועית.

וכן בעפ"ג 41707-03-22 (מחוזי ב"ש) מדינת ישראל נ' אבו טראש (ניתן 23.06.22):

"באופן כללי, העונש שנקבע לנאשם מושפע בין היתר מנתוני העבירה בנסיבותיה, ממידת אשמו של הנאשם ומנתונים ונסיבות הנוגעים לנאשם. ואלה מטבע הדברים משתנים ממקרה למקרה, ואין אפשרות שכל העונשים שיוטלו בכל ההליכים בכל בתי המשפט ישמרו על יחס מתאים אלה לאלה. נקודת ההתייחסות צריכה להיות לקו המרכזי בענישה ולא לחריגים" (ההדגשה שלי).

סיכום מכלול הדברים האמורים, לאחר שהבאתי בחשבון את מידת הפגיעה בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים פחות או יותר למקרה הנדון לפני, **הנני לקבוע את מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם כך שינוע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל.**

עונשו של הנאשם

9. הנאשם שנותן את הדין הוא צעיר בן 20 שנים, רווק, שבעניינו, לא נמצא שיקולי שיקום בשלם. ניתן היה לבחון סטייה ממתחם העונש אותו קבעתי לעיל, ועל כן עונשו ייקבע בתוך המתחם.

בחינת עונשו של נאשם בתוך המתחם צריך ותביא בחשבון, בין היתר, את נתוניו האישיים ונסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

בעבירות סמים, נזכיר, נסיבות אישיות של נאשם, לרוב, ייסוגו מפני שיקולי ההרתעה והגמול. ראו למשל, בדברי בית המשפט בע"פ 9482/09 **ביטון נגד מדינת ישראל** (2011):

"נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו [...]. על כן, **יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעתי אל מול השיקולים האישיים אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה**. עונש הולם למחזיקי סמים שלא לשימוש עצמי - קרי: למשולבים במערך ההפצה - מכוון לקבוע בהכרת הכול את החומרה היתירה שאנו מייחסים להפצת הסמים, ולהרתיע עבריינים בכוח מלשלוח ידם בפעילות ההפצה. **שתי תכליות מרכזיות אלו ניתן להשיג רק על ידי הטלת עונשים חמורים**".

בגדרי השיקולים לקולא אביא בחשבון העדר עבר פלילי קודם לנאשם אשר זו הסתבכותו הראשונה עם החוק וזהו מאסרו הראשון.

משקל ממשי יינתן לאחריות שנטל הנאשם על מעשיו לאחר תיקון כתב האישום, הודאתו המגלמת חסכון בזמן ומשאבים יקרים לכלל הגורמים הנדרשים לטיפול והנוגעים בהליכים בתיק.

לצד שיקולי השיקום, כמו שאיפת הנאשם לנהל אורח חיים תקין, נכונות להתרחק מגורמים שוליים והשתלבותו במספר סדנאות טיפול במסגרת מעצרו בהן יהיה לסייע לו לאחר שחרורו מהמאסר, בהם ציין שירות המבחן בתסקיר, יש לתת את הדעת לגורמי סיכון עליהם עמד השירות. כך למשל: קשרים חברתיים שוליים, קושי להציב גבולות פנימיים להתנהגותו ולמצוא פתרונות אדפטיביים במצבי לחץ - לצד קושי לבחון מעשיו לעומק, חוסר הכרה והבנה באשר לנזקקותו לסיוע מקצועי בכדי לזהות גורמי סיכון בסביבתו ואופיו, בשלם, שירות המבחן לא רק שלא מצא לבוא בהמלצה טיפולית עבור הנאשם, אלא המליץ על השתתפות ענישה מוחשית שתהווה גורם מרתיע עבורו.

פסילת הנאשם מלנהוג, להחזיק/לקבל רישיון נהיגה, מתבקשת ביתר שאת נוכח שנסיבות ביצוע העבירה היו כרוכות, בין היתר, בנהיגתו ברכב בו הוסלקו הסמים לצורך העברתם למקום אחר.

השתתפות עיצום כלכלי בדמות קנס לצד עונש המאסר נדרשת נוכח אותה "כדאיות הכלכלית" המגולמת בהחזקת כמות גדולה של סם הקוקאין על חשבון בריאותו ורווחתו של הציבור.

סוף דבר, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:

א. 30 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה על פי רישומי שב"ס, ובמצטבר לכל עונש מאסר אותו הוא מרצה.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים ממועד שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירות סמים מסוג פשע.

ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 30 מי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב10 תשלומים שווים ורצופי. תשלום ראשון ביום 10.09.24 ובכל 10 לחודש שלאחר מכן.

ד. הנאשם פסול מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה משך 8 חודשים, שמניינם יחל מיום שחרורו מן המאסר ובכפוף להפקדת רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט.

צו כללי להשמדת מוצג הסמים.

ניתן היום, כ' סיוון תשפ"ד, 26 יוני 2024, במעמד הצדדים.